

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

A bajai függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Bende Imre-utca 3 szám.	Társzerkesztő: Wagner Antal	Laptulajd. és fel. szerkesztő: Dr. Valentin Ernő	Főmunkatárs: Dr. Nyiraty János	Előfizetési árak: Egész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára 4 fillér.
---	--------------------------------	---	-----------------------------------	--

Szent István napján.

Baja, 1908. augusztus 19.

Az egész országon végig ünnepi harangszó kondulása veri fel a hajnali csöndet, ünnepi hangulat honol minden szivben. A magyarok tündöklő csillagának, országunk istápjának, István királynak ünnepe van, kit szentjeinek sorában tisztel az az egyház, melynek terjesztője volt a földön, kit áldva emleget az a nemzet, melynek évezredes létét ő biztosította bölcs törvényeivel. Hit és hazafiság egyaránt ünnepet ül e napon, mely régtől fogva ünnepe volt az egész magyarságnak, mielőtt azzá avatta törvényhozásunk. Hit és hazafiság egyaránt a multba száll e napon; az egyik, hogy lerója tiszteletét az emberi erénynek, melyet kiváló fokon gyakorolt a szent, a másik, hogy bámuló hálával adózzék az államalkotó bölcseségnek, melyet hazája javára fordított a király. Hit és hazafiság egyaránt tanulságot merít a királyi szentnek életéből, s e tanulság, hogy csak annak az országnak biztos a léte, fönmaradása és fölvirágozása, amelynek polgárai a magánember erkölcsét a közéletnek tisztességével egybekötve, privát, egyéni életükben el nem tántorodnak az igazi jellemnek ösvényéről, a közéletben pedig legjobb tudásuk és erejük szerint megfelelnek ama kötelességeknek, melyeket a közjó, a haza, az egész emberi társadalom reájuk ró. Akiben a nyilvános és magánéletnek, a közéleti szereplésnek és egyéni jellemnek ez a harmóniája megvan, csak az ünneplheti méltán a magyarok első szent királyának országos ünnepét.

Mert szent Istvánban ez összhang oly szépen, oly következetesen megvolt, hogy századok járhatnak csodájára és késő nemzedékek buzdulhatnak példáján

Nyilvános tevékenysége állásával elválaszthatatlanul össze volt forrva. A közép-kor delelő idején, melybe az ő uralkodása esik, a királyi hatalmat más mértékkel mérte a közfelfogás és közjog, mint manapság. A centrális hatalom fénykorában a király nemcsak uralkodott, de kormányzott is. Övé volt az initiativa s a végrehajtás. Nagystilű uralkodó tehát állásánál fogva nagy tetteket birt végbevinni békében, háboruban egyaránt, míg epigonok kezében végzetessé válhatott a centralizált hatalom. Ám sz. István a szó valódi értelmében nagy uralkodó volt, kit a nagyság csalhatatlan probaköve, alkotásainak maradandó volta magasztal.

Közismert tényeknek fölösleges ismétlésébe bocsátkoznánk, ha e nagyságát az ő alkotásainak részletezni akarnók. Hisz az ő pusztá neve már történelmi fogalommá vált, mely egy egész nemzetnek a keresztény vallásra térését, a keresztény európai államokba való végérvényes és elvitázhatatlan beleilleszkedését jelenti. Hisz mindenki jól tudja, hogy az ő bölcs éleslátása és politikai tapintata alapozta meg nemzetét életét oly szilárdan, hogy bár az általa kontemplált és végrehajtott alkotmány alapeszméje sokban különbözik is más országétól, mégis, vagy talán éppen azért birta a nemzet egy ezredévek mondhatatlan szenvedései között is megdöntetlenül megállni a helyét a népek nagy tengerében, mely azóta nem egy országot borított el a mulandóság hullámaival.

Mint magánember szent volt, s e diszitő jelző eleget mond. Ez azt mondja, hogy István király tökéletesen beleélte magát abba a vallásba, melyet népének hirdetett, hogy vérré vált benne s meggyőződéssé magasult az új hitnek minden

törvénye, s hogy a keresztény világ közfelfogása, mely a szentté avatás pápai tényében megnyilatkozik, mindenkor a legnagyobb elismeréssel adózott erényeinek. Jámorságát alapítványai tanúsítják; buzgóságát egy egész országnak gyors és fegyvertelenül is sikeres megtérítése bizonyítja; a családapát a fiához intézett és szerencsére ránk maradt „Intelmei“ jellemzik; egyszerűen nála a belső ember a külsővel, a magánember a királlyal oly nemes összhangban volt, hogy nemcsak kortársainak, hanem az utókornak tiszteletét is biztosította magának.

Hogy azonban e tisztelet ne legyen tartalmatlan szó és tisztára hagyományos frázis: szükséges, hogy életéből levonjuk a tanulságot minnenmagunk számára. Mi is és velünk együtt e nemzetnek minden jövő fia is csak úgy leszünk méltó fiai szent Istvánnak, ha a külső és belső embert, a polgárt és az embert, a jellemnek egyedül tiszteletreméltó kapcsával széjjelválaszthatatlanul összekötjük.

Mert sajnós, nem mindig jár együtt ez a két összetartozó fogalom.

Voltak és vannak emberek, kiknek közéleti szereplése szinte bámulatra készlet Üstökös módjára ritka fényrel ragyogják be pályájukat. De e tünelmenyes fény egyszerre kialszik, a csillag lehull, a közéletben nagynak tisztelt emberről kisül, hogy privát élete, emberi jellege tele van oly hibákkal, melyek nemcsak őt magát taszítják le polcáról, de az egész nemzetet diszkreditálják a többi népek előtt. Ott a baj, hogy a magánember becsülete nem felel meg a társadalmi állás követelményeinek. Hiányzik az összhang, s e veszedelmes disszonanciának szükségkép bukás a vége.

Nagyszerű gyakorlati találmány!

Nincs többé tejmegkocsmásodás és kifutás!

Minden bajokat, egy csapással megszünteti a törvényesen védett „**En vigyázok**“ tejtvédő. Megakadályozza teljesen a tejnek kifutását, odaégését vagy leülepedését. Az „**En vigyázok**“ tejtvédő minden meglévő edényhez alkalmas, egyszerű kezelésű, amennyiben azt csak a felforrallandó tejbe állítják, segít takarékoskodni a háziasszonynak, úgy, hogy a csekély beszerzési költség már néhány nap után kifizetődik. Az „**En vigyázok**“ tejtvédővel főzött tej nemcsak egészségesebb, hanem táplálódóbb is és feleslegessé válik az időtrábló felvigyázás. A tejnek tüzeállítás után a háziasszony nyugodtan végezheti egyéb munkáját és csak akkor kell visszatérni a tejhez, ha az számítása szerint már felforrhatott. Az „**En vigyázok**“ azonnal megmutatja, hogy eközben bekövetkezett-e?

==== A tej felforrallásához használandó edény mindig valamivel alacsonyabb legyen, mint a tejtvédő. ====
13 cm. magas, zománcozott, 1 drb. ára . . K. 1-50 **ÁRAK:** 15 cm. magas, zománcozott, 1 drb. ára . . K. 1-70

„**En vigyázok**“ kapható: **DRESCHER GYULA kereskedésében, Baján.**

Mások viszont kifogástalan individuális életet élnek, de a közügyek iránt nem bírnak érzékkel, a nyilvános élet színpadján szárnalmas szerepet töltenek be. A haza iránti kötelességeket egyszerűen tagadják, meggyőződésük nincs, szavuk és tolluk áruba bocsátható, politikájuk kátéjának sarkalatos elve a gerinctelen opportunizmus, a megalkuvás. Még jó, ha egyszerűen távol tartják magukat a közéletől, legalább másokat nem méltelyeznek meg közéleti éhhetetlenségükkel. Itt sem áll harmóniában a privát jellem a nyilvánossal, pedig csakis az ezen értelemben vett harmonikus jellem képes fönttartani azt, amit sz. István alkotott.

Az ő ünnepének ez a legnagyobb tanulsága. Csak az tehát az igazi magyar hazafi, csak az a méltó utódja szent Istvánnak, aki az ő példáján okulva, sőt lelkesülve, az egyéni tisztességgel, az erkölcsi integritással a nyilvános élet iránti kötelességérzetet össze tudja kötni.

Ilyen lelkes honfiakat, ilyen igazi magyarokat mennél nagyobb számban adjon nemzetének a magyarok Istene első szent királyunk közbenjártára!

m. f.

A munkás-biztosító orvos-kérdése.

Baja, 1908. augusztus 19.

Vettük közlés végett az alanti határozatot: Másolat. 7096/1908.

Nagytekintetű

Magyar. kir. Állami Munkás-biztosítási hivatalnak

Budapest.

A bajai kerületi munkásbiztosító-pénztár igazgatósága dr. Kuzman Oszkár pénztári orvos ellen a fegyelmi eljárást megindította és őt egyidejűleg állásától felfüggesztette, tette pedig ezt a nélkül, hogy a beérkezett panaszok valódiságáról bármi módon meggyőződést szerzett volna, sőt azokra vonatkozólag még a panaszolt orvost sem hallgatta meg. Ámbar a pénztári igazgatóságnak intézkedése már ezen szempontból is aggályosnak látszik, mégis emellett kifogásunk súlyát azon törvényességi indokra helyezük, hogy a pénztár igazgatósága a jelzett intézkedésre saját hatáskörében illetékes nem volt. Ugyanis a pénztár orvosaival újabb egyezményrel még nem bírván, ezek szolgálati viszonyaira nézve az 1907. évi XIX. t.-c. végrehajtásához 57734. sz. a. kiadott kereskedelemügyi miniszteri utasítás VIII. fejezetének utolsó előtti bekezdése értelmében még mindig a volt ker. betegsegélyző-pénztár 1893. évi június hó 15-én alkotott egészségügyi szolgálati szabályzata áll fenn, ennek 25. §-a értelmében pedig az orvosok fegyelmi ügyeiben az abban megjelölt módon alakítandó külön bizottság van hivatva intézkedni és ekként a szóban levő intézkedés joga ezt és nem a pénztár igazgatóságát illette meg. Ennélfogva dr. Kuzman Oszkárnak a fegyelmi eljárás és felfüggesztés ellen irányuló felebbezéseit és az ügyre vo-

natkozó többi iratot azon tiszteletteljes kéressel terjesszük a Nagytekintetű Hivatal elé, méltóztatásuk az igazgatóságnak ezen sérelmes intézkedését a felhozott törvényességi indokból az 1907. évi XIX. t.-c. 175. §-a alapján megsemmisíteni és a pénztárt a fenálló szabályoknak megfelelő újabb eljárásra utasítani. Együttal pedig tekintettel arra, hogy a pénztári orvosok a fegyelmi bizottságban résztvenni nem akarnak, aminthogy elfogultságuk a lefolyt orvosi ellenállásból a panaszolttal szemben kétségtelen, — a bizottságban kellő orvosi helyeknek betöltése iránt a pénztárnak a megfelelő útmutatást a törvény 133. §-ából kifolyólag is megadni méltóztatásuk, mert attól tartunk, hogy a pénztártól idegen orvosok ugyancsak ezen okból tagadják meg közreműködésüket, ha pedig orvosok nélkül alakul meg a bizottság, mire nézve a lehetőség meg van adva, mert a határozatképesség tekintetében a szabályzat közelebbi rendelkezést nem tartalmaz, úgy attól kell tartani ismét, hogy az orvos védelme a megkívánt szakértői mérlegelésben nem részesül. Budapest, 1908. augusztus hó 11. P. M. aláírás. Jelen másolat hitelül Kertész János

A fenti határozatból kitűnik, hogy ezen ügyben elfoglalt álláspontunk teljesen tárgyilagos volt. Az országos munkásbiztosító-pénztár központjában úglátszik meghallgatják a jogászok és orvosok véleményét is. Most már kíváncsiak vagyunk, hogy hát mit fog határozni a szabályos és törvényes eljárás.

(A szerk.)

Telefon tudósítások.

Budapest, 1908. augusztus 19.

Magyar államférfiak Bécsben.

A miniszterelnök ma reggel hat óra 20 perckor Bécsbe érkezett báró Skerlecz István titkár kíséretében. Wekerle megérkezése után Bécs utcáin sétát tett, majd betért a bankgasszei magyar házba, ahol Popovics Sándor dr. pénzügyminiszteri államtitkár kereste fel. Később a felség személyi körüli miniszterium államtitkára, Vértessy Géza is felment a magyar házba, ahol hosszabban tanácskoztak. Fél tíz órakor felkereste Wekerle báró Beck Vladimir osztrák miniszterelnököt. A közös minisztertanácskozás 10 órakor vette kezdetét. Wekerle valószínűleg még a mai nap folyamán visszatér Budapestre.

Gróf Zichy Aladár, a felség személye körüli miniszter ma Bécsbe érkezett, hogy részt vegyen a holnap Bécsben tartandó Szent-István napi ünnepségeken.

Munkássors.

Ismét egy megrendítő katasztrófáról hoz hirt a táviró. Londonból jelentik, hogy egy angol kőszénbányában bányalég-robbanás történt. A bányában elfoglalt munkások közül 76 a veszedelmes helyen rekedt, mert a földomlás oly gyorsan történt a robbanás után, hogy már nem menekülhettek. A hiradás szerint a 76 szerencsétlenül járt munkás megmentésére alig lehet gondolni. A mérges levegő megöli őket, mielőtt még kiszabadíthatnák.

A vác-rétsági rablók ügye.

A pestvidéki törvényszék vizsgálóbírája megmutatta a Teschenben elfogott rablók fényképét Grün Ákosnak. Ez azonban a fényképekben nem ismerte fel a támadóit. Tóth György kecsis azonban az egyikben Gralicsot ismerte fel. Mózer Antalt nem találták otthon s így őt később fogják kihallgatni.

Letartóztatott zágrábi hírlapírók.

Szenzációs hírről ad tudósítást budapesti tudósítónk Zágrábban letartóztatott két hírlapíró, mert lapjukban a szerb hazaárulási pör részleteiről és a vizsgálat folyamatáról tenyeknek megfelelő tudósítást irtak.

A vizsgálóbíró letartóztatta Greskovics Milet, az *Obzor* című napilap és Francsics Pérót, a *Pokret* című napilap szerkesztőit, mert lapjukban tényeknek megfelelő hirt adtak a szerb hazaárulási perről. A vizsgálóbíró szerint ezekkel a hiradásukkal megsértették a szerkesztők a hivatalos titkot, amiáltal büntetendő cselekményt követtek el.

NAPIHIREK.

Céllövész Társulat ma tartja szokásos szentistvánnapi céllövését és díjtekészését, a mely iránt városszerte nagy az érdeklődés.

Az ünnepségek sorrendje a következő:

A céllövészet és díjtekészés kezdődik reggel 8 órakor és tart alkonyatig.

Délben 12 órakor társasbéd a Lökertben.

Egy teríték ára 3 korona.

Ebédután térszene estélig. Este 7 és fél órakor dijkiosztás.

Este nyolc órakor kezdődik a »Bohém estély,« melynek gyakorlott és kiválóan ügyes szereplői az estély sikerét előre is biztosítják. Szerepelni fognak: Buday Irén, Bürner Mariska és Fogt Tilda urhölgyek, azonkívül Ernszt Béla, Ingusz Miksa, Moder István, Spitzer Zoltán hírlapíró, Stern József és Wunderlich János urak, úgy a nagyközönség és Gondi Zsiga 14 tagból álló bandája. Ez után társasvacsora.

A bohém estély befejeztével pedig egy alkalmi ujságot fog közközre bocsájtani az ágilis rendezőség. Tánc virradtig.

Plébános választás. A bácsmegeyi Péterréve községben ma ejtették meg a megüresedett plébánosi állásra a választást, amikor is egyhangú lelkesedéssel Szalay Károly bajai káplánt választották meg.

Az adókiivető bizottság aug. 21-én Pénteken a következő adóteleteket fogja megállapítani. *Szeszgyárak*: Spitzer Benő és tsa. 1145 k, Spitzer Károly és tsa. 1148 k. *Élesztőkihordó* Türkl Lipót 16 k, *Szizgyártók*: Spaach József 30 k, Darvas Gábor 35 k, özv. Dodek Jánosné 44 k, Várad András 64 k, Szénakereskedő, Mártly Lajos 35 k, Kincstárilótáp szállítók: Kovács Márton 180 k, Wollner Adolf 306 k, Szecskaavágó: Friedler Imre 10 k, *Szódagyárosok*: Holczer József 27 k, Buják Miklós 40 k, Luspai József 54 k, Singer Emanuel 54 k, Madár Zsigmond 80 k, Braunfeld József 88 k, Szücsiparosok: Pfeil Anna 20 k, Peller Péter 28 k, Memer Béla 28 k, Mormer Ferencz 70 k, *Szülésznök*: özv. Bröder Ida 10 k, Mender Tamásné 10 k, Forásnyik Mihályné 12 k,

Izléses **bútor** legjutányosabban **Szelényi Zsigánál** szerezhető be.

Hallgas Andrásné 12 k, Kazal Józsefné 12 k, Szeile Borbála 12 k, Singer Emánuel 14 k, Simonovits Julia 14 k, özv. Simonovits Jánosné, Békei Mátyásné 15—15 k, Evetovics Józsefné, Repka Irén, Izsák Bernátné, Pálinkás Erzsébet 16—16 k, Singer Anna 25 k, Mezsnyák Antalné 18 k, *Szatócsok*: Virág Györgyné 9 k, 50 f, Deák Jánosné 20 k, Beck András, Virág István 28—28 k, Kozma Károly 30 k, Juhász János, özv. Lindner Zsófia, Nagy Isván, Szegfű Ignác 31—31 k, Sárai Benő 32 k, Luspai András 33 k, Marsanczker Miska 35 k, Pataki István, Smidt Mária 36—36 korona.

Magyar dal és magyar muzsika az ipartestület szombati előadásán. Külön elismerő méltánylást érdemel a helyb. tanítóképződei ifjuság szünidei ének- és zenekarának közreműködése a bajai ipartestület f. hó 15-iki előadásán. Ez a két lelkes kis csapat valósággal magyar nemzeti jelleggel ruházta fel szereplésével az ipartestület estélyét. Az ifjúsági énekkar szinmagyar dalai szinte látható hevülettel töltötték meg a hallgatóság szívét. Derék karvezetőjük *Lovas Andor* volt. És mily jól esett gyönyörködnünk a kis *Amler* Antal tárogatójának kuruc-nótáiban, amelyek csodásan szép dallamát bájosan színezte a halk vonóskíséret. A 12 tagú ifj. zenekar pedig — *Demuth* Lajos első primás vezetése alatt — a magyar hallgató- és népdalok gyöngyeit adta elő olyan fülbemászó és szívhezszóló módon, akár egy jó magyar cigánybanda. Magyar szó, magyar dal, magyar zene, ez az ami Magyarországot újra meghódítja a magyar nemzet számára. Dicséretes dolog, hogy ezt a szép leendő tanítói már tanulókorukban vallják.

A városi díjnokok fizetése. Baja város törvényhatósági bizottsága tudvalevőleg szabályrendeletet alkotott a városnál alkalmazott napidíjas irnokok fizetése és szolgálati viszonyainak szabályozása tárgyában. A fizetés rendezés visszamenőleg 1908. január 1-től kezdődőleg szól. A belügyminiszter ma leirt a városhoz, amelyben tudatja, hogy az 1908-ik évben folyósítandó fizetés többletet megengedi, de kijelenti, hogy ez a határozata egyáltalán semmi irányban nem lehet befolyással a szabályrendelet dolgában később hozandó határozatára. A megengedett fizetéstöbblet összegét már folyósította és Erdélyi Gyula főjegyző, polgármester helyettes.

A Bajai Ipartestület f. évi aug. hó 15-én tartott táncmulatsága alkalmával felülfizettek: Czérnay Imréné 4 k., ifj. Utry Pál, Wunderlich József, Fischer Béla, 3—3 k., Buday István, Ernszt Lipót, Porgesz Ferencz, Csokonay Józsefné (Komárom), Nádas József, Rátkai Ignác, dr. Boróczy Kálmán, Bráde József, dr. Stauróczy Károly, ifj. Rehák György, 2—2 k., ifj. Pfeiffer Antal, Vagner Gyula, Kovács Gyula, Kovács Ödön, Süszler György, Váity Antal, Krupity Péter, Lengyel Gyula, ifj. Nánay Lajos, Várad András, N. N. Szauder Sándor, Varga Lajos, ifj. Szteriádi István, ifj. Wagenblatt József, Kauten Miklós, ifj. Tinusz Antal, Tinusz József 1—1 k., A felülfizetésekért köszönetét nyilvánítja az Elnökség.

A Bajai I. Kath. Nőegylet Anna bálján felülfizettek: Kollár Ágostonné 10 k., Dr. Koller Imréné, özv. Michitsch Józsefné, Kolozsváry Sándorné, Székely Leó, 5—5 k., Dr. Nikolausz Béláné, Scharpf Elekné, Weidinger Dezsóné, Vigyázó Vendel, Wagenblatt Ferenc 4—4 k., Reich Bernátné, Somogyi Emilné, Bayer Ernő 3—3 k., Prigly Károlyné, Bernhardt Ernőné, Pajor Jozefin, Bodrogi Gyula, Dr. Koller Imre, Reich Vilmos, Somogyi Gyula, Margalits Andor, Várhelyi János, Wunderlich József,

Major Máté, Klein Heddy és Edi, N. N. 2—2 k., özv. Fogt Alajosné, Sztankovich Béláné, Posch Ernő, Kovács Andor, Tomasiel Sándor 1—1 k., N. N. 40 fillér.

Kirabolt ékszerüzlet. A rendőrséget táviratban értesítette a szegedi rendőrség, hogy ott Misi Zsiga órás üzletéből 4000 korona értékű ékszer és órát loptak. A betörők a szegediek véleménye szerint Baja felé vették utjukat. A bajai rendőrség megindította a nyomozást, de eddig sikertelenül.

Közigazgatási bejárás. A Baja—Zombor—ujvidéki vasut R. T. amely utóbb más bács megyei vasutal egyesülve a »Dél-dunavidéki vasut R. T.« nevet vette fel, annak idején előmunkálati engedélyt nyert egy az állami vasutak állomásától kiinduló a város területén vezetendő rendes nyomtárrú vasutra. Az egyik vonal az állomástól a belvároson át a szállásvárosi megálló helyig, a másik vonal ebből kiágazólag a Kazincey (plebánia templom) tértől a szentjánosi uton haladva a Duna partig (hajó állomásig) vezetve. Minthogy ez az előmunkálati engedély lejáró félben volt, kérdést intézett a város tanácsa, hogy kiépítik-e a vonatot? A részvénytársaság értesítette a várost, hogy a tervek annyira elkészültek, hogy a közigazgatási bejárás elrendelését kérték. Ezen értesítést követő néhány napra egy leiratban tudatta a kereskedelemügyi miniszter, miszerint ennek a vasuti vonalnak a közigazgatási bejárása 1908. év szeptember hó 22-ik napján fog megtartani.

A Nemzeti Szálló terraszán minden vasárnap, kedd, csütörtök és pénteken Petrovác tambura zenekara és minden *hélfőn, szerdán és szombaton* az első bajai cigány zenekar *Dankó Lajos* személyes vezetése alatt hangversenyez.

Határidő üzlet

Baja, 1908 augusztus 19.

Búza	októberre	11 K 27	áprilisra	11 K 62
Rozs	»	9 » 32	»	» —
Zab	»	8 » 21	»	» —
Kukorica	májusra	7 » 20		

Az árak 50 kg -ként értendők.

Szerkesztő: FODOR KÁROLY. Kiadóhivatal: WAGNER ANTAL könyvkereskedésében.
Szerkesztőség telefon száma: 101.
Kiadóhivatal telefon száma: 36.

Intelligens család

1 vagy 2 gyermekét a jövő tanévre ellátásra elvállalja
özv. Kleinné, Valentin Szidi.

Teljesen új
tejcsarnoki berendezés
olcsón eladó.
Bővebbet RISZTICS Millánál Mohácson.

Pénzbeszedő

illő javadalmazással alkalmazást nyer a „Bajai Független Ujság” kiadóhivatalában.
Feltételek megtudhatók a kiadóhivatalban
ifj. Wagner Antal könyvkereskedésében vagy a szerkesztőségben Bende Imre-u. 2.

Kellő iskolai képzettséggel

biró ifjú

TANULÓUL

FELVÉTELTIK:

ifj. Wagner Antal

KÖNYV-, ZENEMŰ-
és
PAPIRKERESKEDÉSÉBEN.

Üzlet eladás.

Főtéren levő üzletemet eladom, kedvező feltételek mellett.

ifj. Pock Józsefné.

Az Árpád-utca 5. szám alatt Pollák I. Adolfnénál két igen szép 3 és 4 szobás

lakás kiadó.

KODAK

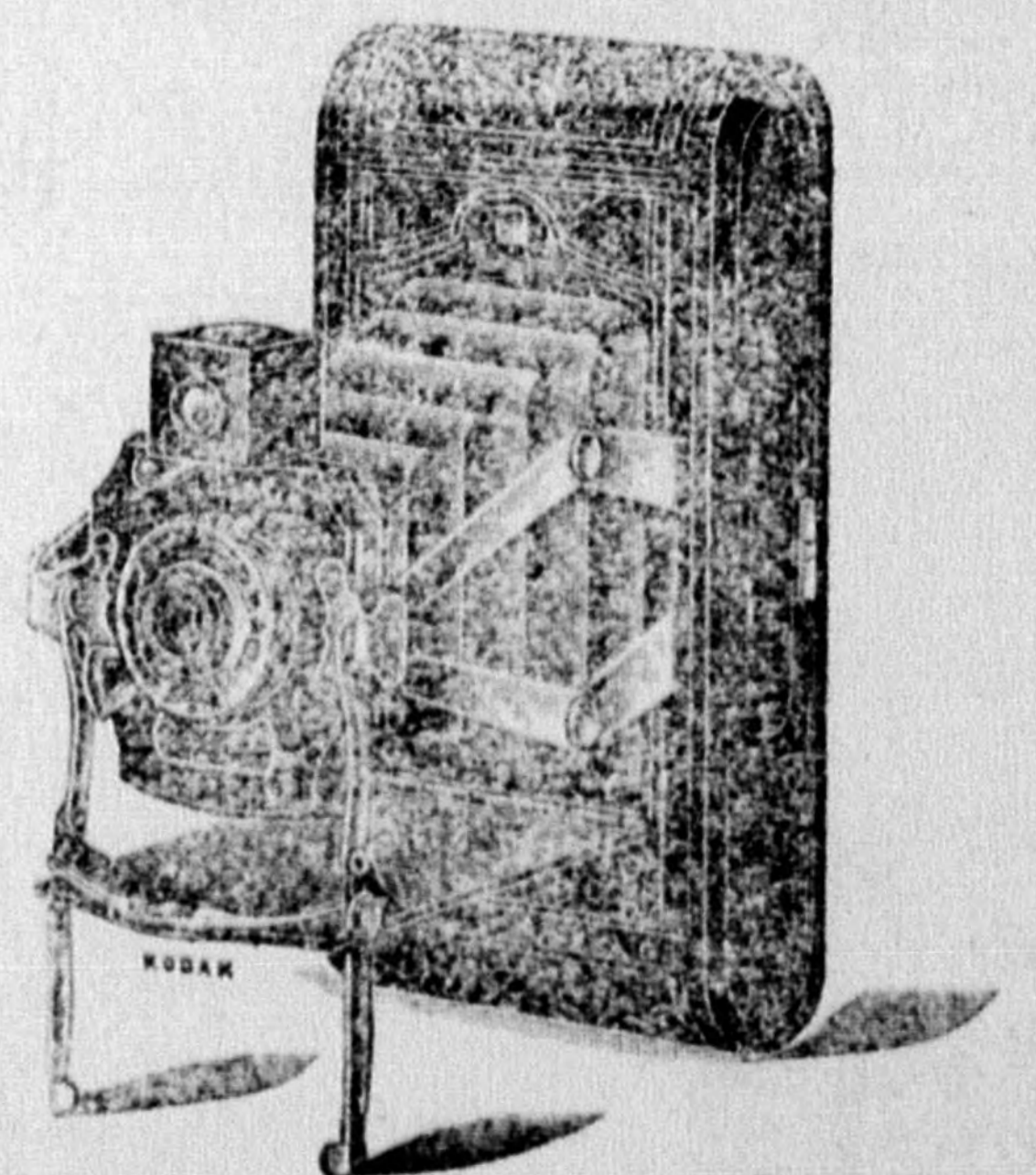
és egyéb

fényképező gépek
és felszerelések

nagy választékban kaphatók:

IFJ. WAGNER ANTAL

könyv-, zenemű- és papirkereskedésében Baján.

Házak, ingatlanok

adás-vevését

és

bérbeadását

közvetíti:

Taubner Fülöp alkusz

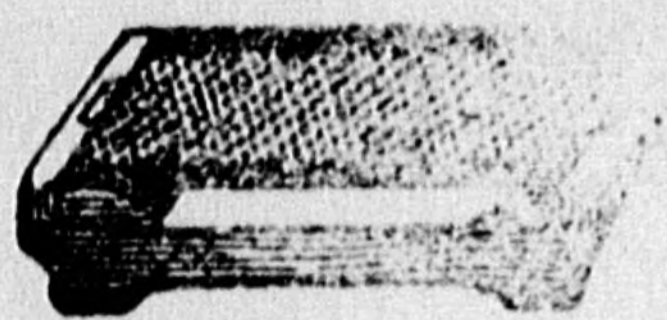
gróf Zichy Bódog utca 6. sz.

!! Gazdasszonyok figyelmébe !!

Ifj. Utry Pálnál

megrendelhető az ágy belméretének beküldése után a közismert jómínőségű fakeretű

**Acélsodrony-
ágybetét
8 koronáért.**

Ez olcsóbb a szalmazsáknál, tisztább, pormentes és szagtalan s így az egészségre előnyösebb.

Egy darab

légy-pokol

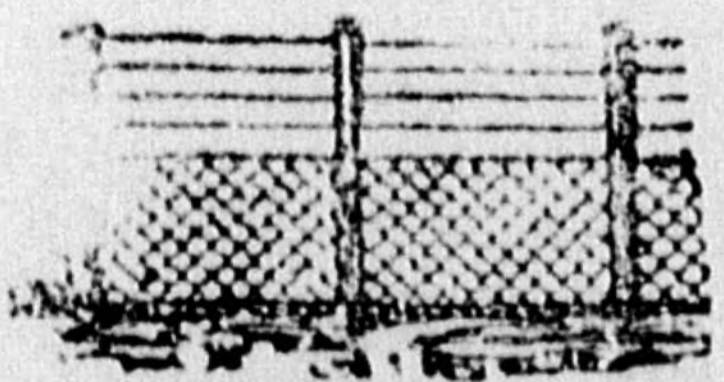
70 fillér.

Tartós, minden más légy-

fogónál olcsóbb.

Készíték díszes és egyszerű

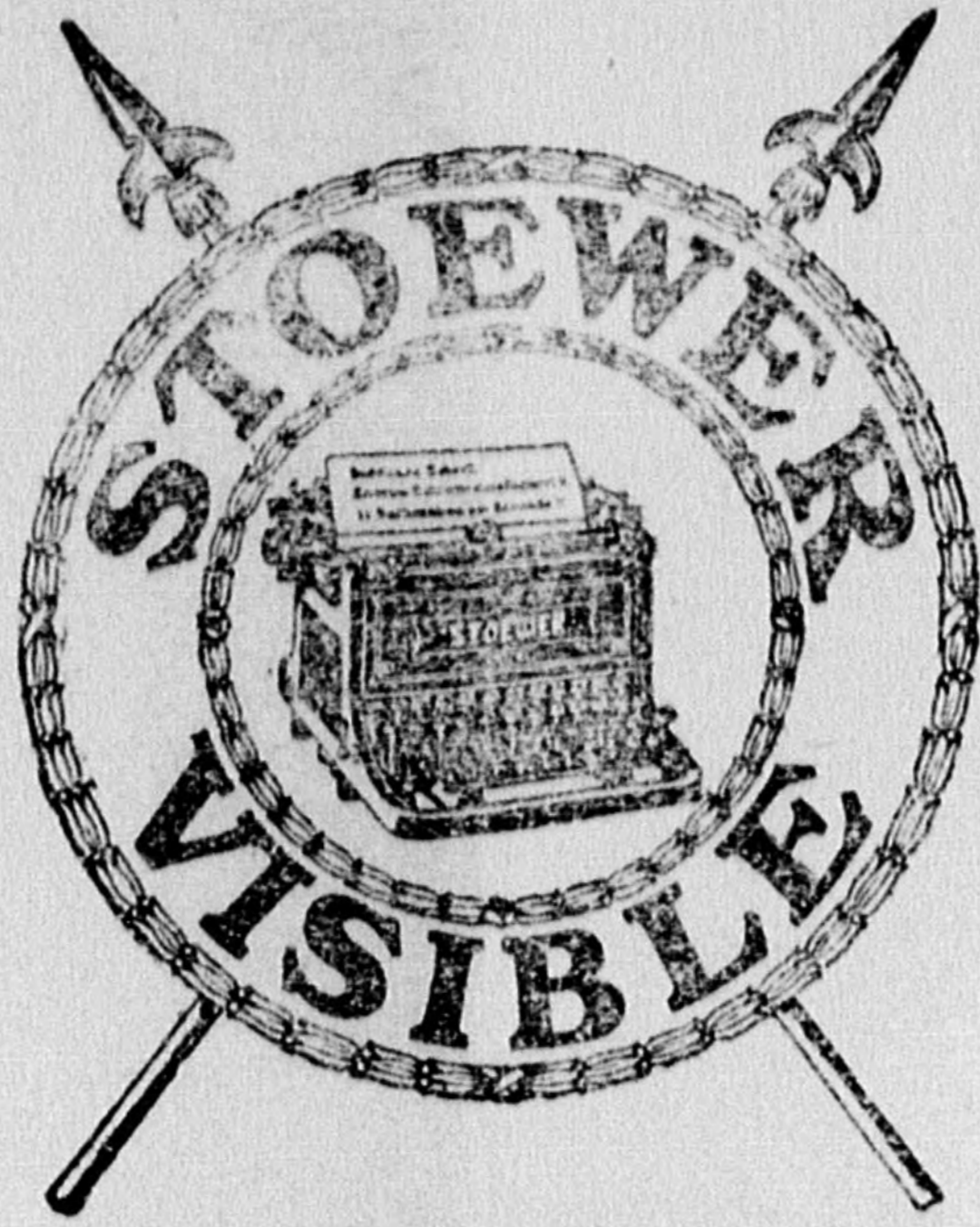
**sodronyháló
kerítéseket**

udvarok, kertek és szőlők bekerítésére.

Olcsó árak!

Hirdetések

felvételnek — a kiadóhivatalban.

A világhírű, látható írású
STOEWER-féle

IRÓGÉPEK

képvisellete:

IFJ. WAGNER ANTAL

könyvkereskedőnél Baján.

Biograph a Vásártéren.

Teljesen új műsort mutat be

ma és a következő napokon.

Rendkívül érdekes és szenzációs

≡ új mozgó képek. ≡

Az első előadás kezdete **pont
nyolc órakor**, a második elő-
adás kezdete **pont negyed tíz
órákor.**

Minden héten kétszer új műsor.

Tanügyi értesítés.

Azon leányok, kik a

bajai női keresk. tanfolyamon

részt venni óhajtanak, jelentkezzenek **Erdős
Jakab** polgári iskolai igazgató úrnál, vagy
Rotschild Zsigmondné tanítónőnél.

A tanfolyom tárgyai: kereskedelmi számtan és könyvvitel, gyorsírás, gépirás, magyar és német kereskedelmi levelezés, kereskedelmi és váltóismeret, irodai munkálatok, kereskedelmi földrajz és áruismeret, szépírás.

3143. sz.

1908

Pályázati hirdetmény.

Csávoly község székhellyel rendszerezett és Csávoly, Felsőszentiván és Rém községből álló közegészségügyi körben megüresedett körorvosi állásra pályázatot hirdetek.

Ezen állás 2000 korona évi fizetéssel van javadalmazva. A látogatási díjak az 1908. XXXVIII t.-e. életbe léptéig ideiglenesen Csávoly és Rém községben nappal 1 kor., éjjel 2 korona, Felsőszentivánon pedig nappal 60 fillér, éjjel 1 koronában van megállapítva. Csávolyon a halottkémlés esetenként 40 fillér. Ugyanott ő végzi a husszemlést a szabályrendeletben megállapítandó díjazás mellett.

A körhöz tartozó községeket hetenként kétszer tartozik hivatalosan látogatni, mely célra a fuvar természetben kapja; ezenkívül, ha beteghez hívják máskor is köteles kiszállani, ilyenkor azonban a fuvart érdekelt szolgáltatja.

A szabályszerűen felszerelt kérvények a bajai járás főszolgabirájának folyó évi **szeptember 1-ig** nyújtandók be.

Baja, 1908. évi augusztus hó 17-én.

Mentényi Sándor s k.

tb főszolgabíró.

„Zombori fiú internátus.”

Értesitem a tisztelt szülőket, hogy a következő tanév kezdetével Zomborban, gimnáziumi és kereskedelmi iskolai tanulók részére „internátust” nyitok, mivel az eddigi „**Deák otthon**” megszűnik.

Vezetésem mellett egy főgimnáziumi és egy felső kereskedelmi iskolai bennlakó tanár fogja a tanulmányi felügyeletet gyakorolni.

Felvételi díj egész évre 30 kor.

Ellátási díj havi 60 korona.

Miután csak korlátolt számban vehetők fel növendékek, felhívom a tisztelt szülőket, hogy a felvétel iránti szándékukat **minél előbb, legkésőbb azonban folyó hó 25-ig** velem közölni szíveskedjenek.

Prospektussal és felvilágosítással szívesen szolgálok.

Khloyber Lajos,

áll. főgimn. tornatanár.

Homokot és földet

töltés vagy más célra

augusztus hó végéig

bárki teljesen ingyen vihet

a Budapesti-úti új malomtelepről.

Elemi és polgári iskolai tanulókhöz

tanítóul

ajánlkozom Zongora- és hegedűórákat is adok.

MOJZES ZSIGMOND

népisk. okl. tanító

(Batthyány-utca, Cérnay-féle ház.)

**BUZIÁSI PHOENIX
ASVÁNYVÍZ**

Kitünő hatásu vese- és hólyagbajoknál.
Szénsavdus, kellemes, savanykás izü, vasmentesített,
rendkívül üdítő asztali viz.
Üdit, gyógyít! Orvosilag ajánlva!

Ivógyógmódra használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fűvényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitünő hatásának bizonyult

Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség:

Muschong buziási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdön.